

ELOGE-prosessin itsearviointi

Kunnanhallitus 11.03.2024 § 63

78/00.01.03.00/2024 Eloge - arviointi ja kehittäminen

Tohmajärven kunta on valittu syksyllä 2023 Euroopan neuvoston The European Label of Governance Excellence (ELOGE) -hankkeeseen, joka auttaa suomalaisia kuntia itsearvioimaan omaa hallintoa. Vastaavanlaisia arviointiprosesseja on jo tehty 17 Euroopan maassa. Suomessa mukana on 11 kuntaa. ([KH 25.9.2024 § 256](#))

Euroopan neuvoston ydinajatus on se, että demokraattinen ja ihmisoikeuksia kunnioittava oikeus-valtio on vakaa ja kykenee ratkomaan vaikeitakin ristiriitoja ajautumatta kriiseihin ja sotiin. Hyvä demokraattinen hallinto toimii perustana laadukkaiden julkisten palvelujen tuottamiseen, vastuulliseen resurssien hallintaan ja kansalaisten osallistumiseen paikallisessa päätöksenteossa.

Hyvän demokraattisen hallinnon 12 periaatteen vertailun avulla voidaan tunnistaa ne kunnat, jotka ovat lähimpänä kaikkien (tai useampien) periaatteiden noudattamista ja siten oikeutettuja saamaan ELOGE:n – European Label of Governance' Excellence -laatupalkinnon. Päätöksen tekee suomalaisten organisaatioiden komitea Valtioneuvoston johdolla.

Osana ELOGE-prosessia toteutettiin marras-joulukuussa kolme erillistä kyselyä: yksi kysely kuntalaisille, henkilöstölle ja luottamushenkilöille. Tohmajärveltä saatiin yhteensä 133 kuntalaisten vastausta ja 50 viranhaltijoiden/työntekijöiden ja luottamushenkilöiden vastausta. Saatujen vastausten määrä riitti siihen, että kunta eteni ELOGE-prosessin seuraavaan vaiheeseen eli dokumentaation keräämiseen ja arviointiin.

Hyvän hallinnon periaatteet:

- 1) Osallisuus, edustuksellisuus, vaalien luotettavuus
- 2) Reagointikyky
- 3) Tehokkuus ja vaikuttavuus
- 4) Avoimuus ja läpinäkyvyys
- 5) Laillisuusperiaate
- 6) Eettinen toiminta
- 7) Osaaminen ja toimintakyky
- 8) Innovointi ja muutосkyky
- 9) Kestävä kehitys ja pitkäjänteisyys
- 10) Tasapainoinen taloudenhoito
- 11) Ihmisoikeudet, kulttuurien moninaisuus ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus
- 12) Vastuullisuus

Hyvän hallinnon periaatteet on jaettu lisäksi yli sataan indikaattoriin eli periaatetta yksityiskohtaisemmin kuvaileviin väitteisiin. Väitteiden toteutumisen osoittamiseksi kunta on toimittanut kirjallisia dokumentteja osoittaakseen toimivansa väitetyllä tavalla.

Lisäksi prosesissa on itsearviointiosio, jossa kuntia pyydetään tunnistamaan kypsyyssasteensa kyseisen periaatteen suhteen.

Kunnan kypsyysaste periaatteelle arvioidaan seuraavasti:				
Ei sovellettavissa 0	Erittäin huonosti 1	Melko huonosti 2	Melko hyvin 3	Erittäin hyvin 4
Ei sovellettavissa, entiedä, ei mielihpidettä.	Olemme tietoisia keskeisistä käsiteltävistä kysymyksistä, mutta tällä hetkellä meillä ei ole lainkaan tai vain hyvin vähän kehitettyjä lähestymistapoja tai toimia niiden ratkaisemiseksi.	Tunnistamme keskeiset ongelmat ja kehitämme lähestymistapoja tai toimia niiden ratkaisemiseksi, vaikka käytännön toteutuksia on toistaiseksi ollut rajallisesti.	Meillä on hyvin kehitetyt suunnitelmat ja toimet keskeisten ongelmien ratkaisemiseksi merkittävillä toteutusesimerkeillä.	Voimme näyttää selkeitä todisteita hyvistä käytännöistä, joita voidaan jakaa, ja kehitämme lähestymistapaamme edelleen varmistaaksemme pitkän aikavälin ja kestävä kehityksen.

Tohmajärven kunnan johtoryhmä saa välipalautteen kuntalaiskyselyn tuloksista 13.3.2024. Lopullinen laatuarviointitulos selviää toukokuussa 2024.

Arvioinnin tueksi toimitetusta materiaalista on tehty tiivistelmä, jota käytetään ELoGE-prosessin itsearviointin tukena. Kunnanhallituksella on mahdollisuus tutustua tiivistelmään kokouksessa.

Itsearviointi valmistuu viikolla 10 ja toimitetaan kunnanhallitukselle ennen kokousta.

Asian valmistelija

hallintopäällikkö Heidi Pitkänen, heidi.pitkanen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4002
hallintosihteeri Susanna Rannasalo, susanna.rannasalo@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4017

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tietoon saatetuksi ELoGE-prosessin etenemisen.

Kunnanhallitus hyväksyy kunnan itsearviointin liitteen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.